

Agneta bildade förening för utlandssvenska kvinnor

Bikinidrottningen Agneta Nilsson: Jag är glad och stolt över Swea!

Svenskar bosatta utomlands söker sig gärna till andra svenskar. Agneta Nilsson tog det hela lite längre och startade Swea, en organisation för utlandsboende svenska kvinnor, som idag har 7 500 medlemmar över hela världen.

TEXT: INGEGERD LANDSTRÖM reportage@egmont.se
FOTO: INGEGERD LANDSTRÖM, PRIVATA BILDER

Allt i hop började i slutet på 1970-talet i Agneta Nilssons och maken Gunnars gillestuga i kuststaden Manhattan Beach, strax söder om Los Angeles på USA:s västkust. – Jag bjöd in ett gäng vänner och bekanta just med tanken att bilda en förening för svenska kvinnor bosatta i området. Föga anade Agneta då vilken betydelse föreningen – som kom att heta Swea – skulle få i hennes och många andras liv. Att den lilla lokalföreningen skulle växa till en stor internationell organisation med tusentals medlemmar spridda över hela världen var inget hon vägat drömma om.

När Agneta Nilsson startade Swea hade hon redan bott i Los Angeles i 17 år. Hennes USA-äventyr började 1961 när hon som 21-åring tillbringade en sommar som Rotarystipendiatar i staden New Jersey på den amerikanska östkusten. Sommaren tog slut, men Agneta, som då hette Eckerström i efternamn, var inte alls sugen på att åka hem. Istället sökte hon jobb som guide för FN och efter ett spännande år i New York körde hon och några vänner tvärs över landet i en skraltig bil för att ta reda på vad Los Angeles hade att erbjuda.

Agneta skrattar gott när hon berättar om de smått osannolika månaderna i södra Kalifornien. – Pengarna var slut efter den långa bilfärden och alla möjliga märkliga jobberbjudanden dök upp, men till slut kom det sig att vi började designa och sälja bikinis.

I början av 1960-talet var bikinin fortfarande ett högst omoraliskt plagg, förbjuden att bära på Kaliforniens allmänna badstränder. Vid Los Angeles många privata pooler gjorde de däremot stor succé och beställningarna strömmade in. Agneta och kompisen Anne Brusewitz sydde bikinis nätterna igenom

” Vi började designa och sälja bikinis

och deras affärsframgångar blev omskrivna både i Sverige och i USA. Under vistelsen i Kalifornien hann Agneta också med att träffa en viss Gunnar Nilsson, stationschef för SAS som då hade kontor i Los Angeles. – Jag återvände hem till Sverige för att fundera över både

Gunnar och framtiden och efter en tids uppvaktning på distans och ett sensommarbröllop i Sverige gick flyttlasaset åter över Atlanten. Det nygifta paret bosatte sig i Manhattan Beach i södra Kalifornien och fick snart två söner, Pelle och Lars. För Agneta innebar flytten till USA inte på något vis att hon klippte banden till Sverige, snarare tvärtom. Hon engagerade sig i lokala svenska organisationer, arrangerade vävkurser med studieresor till Sverige och importerade svenska produkter till sitt nya hemland. Tack vare Gunnars jobb på SAS kunde de också besöka släkt och vänner i Stockholm och Kivik flera gånger om året. – Jag lärde också känna svenskar i området, inte minst svenska kvinnor som var gifta med amerikanska män. De berättade om hur de saknade möjlighet att prata sitt språk och att träffa andra svenskar. – Jag förstod att jag var lyckligt lottad som kunde läsa svenska tidningar och hade närheten till Sverige när jag

Längs med de långa stränderna i Manhattan Beach promenerar Agneta flera dagar i veckan.

ville. Det kunde annars vara jobbigt att bo utomlands på den tiden. Man ringde hem kanske någon gång i halvåret och man åkte hem när någon dog. Det var så på 60-talet. Och jag tänkte att om jag känner ett behov av det här som ändå har så mycket av Sverige, så måste det finnas andra som gör det.

Gemenskap
Agneta tänkte rätt. Föreningen drog igång med en rejäl rivstart och medlemmarna fick en stark gemenskap från första början. Man arrangerade julbaser och kräftskivor, bjöd in till föredrag som handlade om allt från hur man söker jobb i USA till kvinnors hälsa, och fick besök av svenska kulturpersonligheter som P C Jersild, och Max von Sydow. – Många kvinnor reste i flera timmar för att delta i aktiviteterna och när avstånden blev för långa startades lokalföreningar, först på andra håll i Kalifornien och snart också i övriga USA.

Tack vare Agnetas och Gunnars fenomenala nätverk och idoga resande spreds idén om en förening för utlandsboende svenska kvinnor till andra länder och snart bildades Swea International, en paraplyorganisation som håller ihop alla lokalföreningar.

Idag är Swea en väletablerad internationell organisation och för sitt arbete har Agneta bland annat fått ta emot två kungamedaljer, titeln Årets svensk i världen, och den amerikanska Ellis Island-medaljen som delas ut till framstående amerikaner. Agneta är numera både svensk och amerikansk medborgare.

Utmärkelser är förstas trevligt, men Agneta gläder sig framför allt åt alla de vänskapsrelationer som hennes initiativ bidragit till genom åren. – Jag är glad och stolt över att Swea har initierat så otroligt många kontakter mellan svenskor som bor utomlands och som kanske aldrig annars hade träffats. De har ett sådant meningsfullt och roligt utbyte av varandra världen över. ■

FOTNOT: Swea är en förkortning av Swedish Womens Educational Association, ungefär Svenska kvinnors utbildningsorganisation.